

MLIS અભ્યાસક્રમ

No.	Code	Block	Unit	Tittle
1	ML I -101			માહિતી પ્રત્યાયન અને સમાજ
		Block-1		માહિતી : સ્વરૂપ, વસ્તુઓ અને વ્યાપ
			1	હકીકત :માહિતી અને જ્ઞાન : બૌદ્ધિક મિલકતો
			2	હકીકત : વ્યાખ્યા, પ્રકાર, સ્વરૂપ, લક્ષણ અને વ્યાપ
			3	માહિતી : સ્વરૂપ, વ્યાખ્યા, પ્રકાર, લક્ષણ અને વ્યાપ
			4	જ્ઞાન : વ્યાખ્યા, પ્રકારો, સ્વરૂપ, ગુણધર્મો અને વ્યાપ
		Block-2		માહિતી ઉત્પત્તિ અને પ્રત્યાયન
			5	માહિતી પ્રત્યાયન પ્રક્રિયા , માધ્યમ અને પ્રસરણ
			6	માહિતીની ઉત્પત્તિ : રીતો અને સ્વરૂપ
			7	માહિતી સિદ્ધાંત : માપ અને વિષય વસ્તુ મૂલ્યાંકન
			8	ડિજિટલ માહિતી
		Block-3		માહિતી અને સમાજ
			9	માહિતીના સામાજિક નિહીતાર્થો
			10	માહિતી : એક આર્થિક સ્રોત
			11	માહિતી નિતીઓ : રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય
			12	માહિતી ગત માળખું : રાષ્ટ્રીય અને વૈશ્વિક
			13	માહિતી સમાજ

		Block-4		જ્ઞાન અને સમાજ
			14	જ્ઞાન અને સમાજ
			15	જ્ઞાન વ્યવસ્થા : વિભાવનાઓ અને સાધનો
			16	જ્ઞાન વ્યવસાય
2	ML II 101			માહિતી સ્ત્રોતો , પદ્ધતિઓ અને સેવાઓ
		Block-1		માહિતી સંસ્થાઓ
			1	માહિતી સંસ્થાઓ : વિકાસ, વૃદ્ધિ, કાર્યો અને પ્રકારો
			2	માહિતીના કેન્દ્રો : પ્રકારો અને તેમના સંગઠનો
			3	ડેટા કેન્દ્રો અને માહિતી નિર્દેશ કેન્દ્રો
			4	માહિતી પૃથક્કરણ અને દ્રઢીકરણ કેન્દ્રો
		Block-2		માહિતી સ્ત્રોતો , પદ્ધતિઓ અને કાર્યક્રમો
			5	માહિતી સ્ત્રોતો : વર્ગ પ્રમાણે / વર્ગ આધારિત
			6	મુદ્રિત અને અમુદ્રિત માધ્યમો
			7	રાષ્ટ્રીય માહિતી પદ્ધતિઓ અને માધ્યમો
			8	વૈશ્વિક માહિતી પદ્ધતિઓ અને કાર્યક્રમો
			9	રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંગઠનો
		Block-3		માહિતી ઉપજો અને સેવાઓ
			10	માહિતી ઉપજો ભાગ -1
			11	માહિતી ઉપજો ભાગ -2

			12	માહિતી સેવાઓ ભાગ -1
			13	માહિતી સેવાઓ ભાગ -2
		Block-4		માહિતી : ઇન્ટરમીડીરીઝના માહિતી સ્રોત તરીકે
			14	ગ્રંથાલય અને માહિતી વ્યવસાયિકો
			15	માહિતી માધ્યમો
			16	માહિતી સંગ્રહ રચયિતા અને વ્યવસ્થાપકો
			17	માહિતી સંગ્રહ માધ્યમો
			18	માધ્યમ વ્યક્તિઓ
			19	બુદ્ધિમાન એજન્ટો
3	ML II 102			માહિતી પ્રક્રિયા અને પુનઃ પ્રાપ્તિ
		Block-1		માહિતીનું સંગઠન
			1	માહિતીનું બૌદ્ધિક સંગઠન /વ્યવસ્થાતંત્ર
			2	નિર્દેશીકરણની ભાષાઓ ભાગ -1, વિભાવનાઓ અને પ્રકારો, વિષયો મથાળાઓની યાદી અને શબ્દ ભંડોળ
			3	નિર્દેશીકરણની ભાષાઓ ભાગ -2
			4	નિર્દેશીકરણ પદ્ધતિઓ અને રીતિ / તંત્ર
			5	નિર્દેશીકરણ પદ્ધતિઓનું મૂલ્યાંકન
		Block-2		વાડુ વર્ણન
			6	વાડુમયી વર્ણનના સિદ્ધાંતો અને વિકાસ
			7	વાડુમયી વર્ણનના નિયમો
			8	વાડુમયી દસ્તાવેજ રચના / શૈલીના ધોરણ
			9	મેટાડેટા : માર્ક 21 (MAARC 21-856) ફિલ્ડ, ડબ્લીન ફોર ટીઈઆઈ
		Block-3		વિષય અનુક્રમણિકા વિકાસ

			10	અનુક્રમણિકા વિકાસના ધોરણો અને માર્ગદર્શિકાઓ
			11	HTML અને XML ની પ્રસ્તાવના
			12	વેબ આધારિત અનુક્રમણિકા વિકાસ
			13	બહુભાષી અનુક્રમણિકા (યુનિકોડના ઉપયોગ કરીને)
		Block-4		માહિતી સંગ્રહ અને પુનઃ પ્રાપ્તિ પદ્ધતિઓ
			14	ઇસાર (ISAR) પદ્ધતિઓ, ઉદ્દેશો, પ્રકારો , ક્રિયાઓ અને રચના
			15	ઇસાર પદ્ધતિઓની સુસંગતતાઓ
			16	બૌદ્ધિક માહિતી પુનઃ પ્રાપ્તિ પદ્ધતિઓ
		Block-5		માહિતી પુનઃપ્રાપ્તિ
			17	માહિતી પુનઃ પ્રાપ્તિ પ્રક્રિયા અને તંત્ર
			18	માહિતી પુનઃ પ્રાપ્તિ નમૂનાઓ અને તેઓનું અમલીકરણ
			19	શોધ વ્યૂહ રચના, પ્રક્રિયાઓ અને રીતિ
4	ML I 102			ગ્રંથાલય અને માહિતી કેન્દ્રોનું વ્યવસ્થાપન
		Block-1		સંચાલનના અભિગમો
			1	વ્યવસ્થાપન વિશેની સંકલ્પના અને જૂથ
			2	વ્યવસ્થાપનના કાર્યો
			3	ગુણવત્તા સંચાલન
			4	પરિવર્તન સંચાલન
		Block-2		પદ્ધતિસર પૃથક્કરણ અને નિયંત્રણ
			5	પદ્ધતિ અભિગમ

			6	કાર્ય પ્રવાહ અને સંગઠન નિત્યક્રમ
			7	વિનિમય અને નિયંત્રણ પ્રયુક્તિઓ
			8	કામગીરી માપન અને મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ
		Block-3		માનવ સંશાધન વ્યવસ્થાપન
			9	સંગઠનાત્મક વર્તણુક
			10	સંચાલકીય ગુણવત્તા તથા નેતૃત્વ
			11	માનવ સંશાધન આયોજન અને વિકાસ
		Block-4		નાણાંકીય સંચાલન
			12	અંદાજપત્ર અને પ્રકારો
			13	અંદાજપત્ર નિયંત્રણ પદ્ધતિ
			14	પડતર ખર્ચ પ્રયુક્તિઓ
			15	ખર્ચ પૃથક્કરણ
		Block-5		માહિતી ઉત્પાદનો અને સેવાઓની વેચાણ કળા
			16	માહિતી એક વેચાણ સ્વરૂપે
			17	વેચાણ કળા : એક અભિગમ અને ટેકનિક
			18	વિજાણું માર્કેટિંગ /e-marketing
5	MLI II 103			માહિતી પ્રત્યાયન પ્રોદ્યોગિકીના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો
		Block-1		કોમ્પ્યુટર પ્રોદ્યોગિકી
			1	કળા અને પ્રોદ્યોગિકી
			2	સોફ્ટવેર
			3	પ્રોગ્રામિંગ

		Block-2		પ્રત્યાયન પ્રોદ્યોગિકી
			4	પ્રત્યાયન પ્રોદ્યોગિકીના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો
			5	નેટવર્ક્સ અને નેટવર્કિંગ
			6	માહિતી નેટવર્ક્સ
			7	કેન્દ્રિત પ્રોદ્યોગિકી અને અમલીકરણ
		Block-3		મીડિયા અને પ્રકાશન/છાપકામ, પ્રોદ્યોગિકી
			8	પ્રિન્ટ અને નોનપ્રિન્ટ મિડિયા
			9	પ્રિન્ટ અને પ્રકાશન પ્રોદ્યોગિકી
			10	ઈ-પ્રકાશન અને નેટવર્ક પ્રકાશન
			11	રિપ્રોગ્રાફી અને માઈક્રોગ્રાફીનો ખ્યાલ
		Block-4		સ્રોત અને વહેંચણી નેટવર્ક
			12	ગ્રંથાલય અને માહિતી નેટવર્ક્સ
			13	ગ્રંથસૂચિ ઉપયોગિતા નેટવર્ક્સ
			14	ભારતમાં ગ્રંથાલય અને માહિતી નેટવર્ક્સ
6	ML II 104			માહિતી પ્રત્યાયન ટેકનોલોજી : પ્રયોજિતતાઓ
		Block-1		ડેટાબેઝ રચના અને સંચાલન
			1	ડેટાબેઝ રચના અને વ્યવસ્થાપન

			2	ડેટા સ્ટ્રક્ચર, ફાઈલ ઓર્ગેનાઈઝેશન અને ફિઝિકલ ડેટાબેઝ ડીઝાઇન
			3	ડેટાબેઝ મેનેજમેન્ટ સિસ્ટમ
			4	ડેટાબેઝ સર્ચિંગ
		Block-2		ગ્રંથાલય ઓટોમેશન
			5	ગૃહ સંચાલન ક્રિયાઓ
			6	સોફ્ટવેર સંહતો (પેકેજીસ): લક્ષણો
			7	ડીઝાઇન : સંકલ્પના, આવશ્યકતા, પદ્ધતિઓ અને ઉપકરણ
		Block-3		ગ્રંથાલય અને માહિતી સેવાઓ
			8	જાગરૂકતા સેવાઓ
			9	વાડ્મચસૂચિય પૂર્ણગ્રંથ સેવાઓ
			10	પ્રલેખપૂર્તિ સેવાઓ
			11	સંદર્ભ સેવાઓ
		Block-4		ઈન્ટરનેટ સ્ત્રોત અને સેવાઓ
			12	ઈન્ટરનેટની ભૂમિકા
			13	સર્ચ એન્જિન્સ
			14	ઈન્ટરનેટ સેવાઓ
			15	ઈન્ટરનેટ માહિતી સાધન સામગ્રીઓ
			16	ઈન્ટરનેટની સાધનસામગ્રીનું મૂલ્યાંકન
7	ML I P -002			Project/ Dissertation Work
8	ML IE -101			ગ્રંથાલય સામગ્રીની જાળવણી અને સંરક્ષણ
		Block-1		ગ્રંથાલય સામગ્રીની જાળવણી અને સંરક્ષણ
			1	સંરક્ષણ અને જાળવણીની જરૂરિયાત રૂપરેખા
			2	લેખન સામગ્રીનો વિકાસ

			3	તાડપત્રો અને ભૂજપત્ર : તેમની પ્રકૃતિ અને સંરક્ષણ
			4	હસ્તપ્રતો, પુસ્તકો, સામયિકો, સમાચારપત્રક, ચોપાનિયાં વગેરે
			5	અ-ગ્રંથ સામગ્રીઓ
		Block-2		ગ્રંથાલય સામગ્રીઓના જોખમો અને નિયંત્રણના પગલાંઓ
			6	પર્યાવરણ પરિબળો
			7	જૈવિક પરિબળો
			8	રસાયણિક અંગો
			9	સંકટ વ્યવસ્થા આપત્તિ વ્યવસ્થાપન
		Block-3		બાંધણી
			10	ગ્રંથ બાંધણીના પ્રકાર
			11	ગ્રંથ બંધામણીની સામગ્રીઓ
			12	ગ્રંથ બંધામણીની પ્રક્રિયા
			13	ગ્રંથ બંધામણી માટેના માનકો
		Block-4		પુનઃ સંગ્રહ અને પુનઃ રચના
			14	સામગ્રીની મરામત
			15	સૂક્ષ્મ છાયા ચિત્રાંકન અને અંકનિરૂપણ
9	ML I E -102			સંશોધન પદ્ધતિઓ
		Block-1		સંશોધનના સિદ્ધાંતો
			1	સંશોધન : અર્થ, સંકલ્પના, આવશ્યકતા
			2	ઐતિહાસિક સંશોધન
			3	સર્વેક્ષણ સંશોધન
			4	પ્રાયોગિક સંશોધન
			5	મૂળભૂત, વિવિધ યોજિત અને

				ક્રિયાત્મક સંશોધન
		Block-2		સંશોધન માટેનાં સાધનો
			6	ચલોના માપ
			7	માહિતીની રજૂઆત
			8	આંકડાશાસ્ત્રીય પદ્ધતિઓ
			9	આંકડાશાસ્ત્રીય પેકેજીસ
		Block-3		સંશોધન પદ્ધતિઓ
			10	અવલોકન પદ્ધતિ
			11	પ્રશ્નાવલિ પદ્ધતિ
			12	મુલાકાત પદ્ધતિ
			13	પ્રાયોગિક પદ્ધતિ
			14	વ્યક્તિ પદ્ધતિ
		Block-4		સંશોધન પ્રક્રિયા
			15	સંશોધન રૂપરેખા
			16	સંશોધન યોજના
			17	આંકડાશાસ્ત્રીય અનુમાન
			18	પરિણામોની રજૂઆત
10	ML I E-103			શૈક્ષણિક ગ્રંથાલય
		Block-1		શૈક્ષણિક ગ્રંથાલયોનો વિકાસ
			1	શૈક્ષણિક ગ્રંથાલયો : ઉદ્દેશો અને કાર્યો
			2	યુનિવર્સિટીઓ, કોલેજો અને ઉચ્ચ અભ્યાસની અન્ય સંસ્થાઓના ગ્રંથાલયોને, યુનિવર્સિટી અનુદાન, આયોગ (UGC) અને અન્ય મંડળોની પ્રોત્સાહિત ભૂમિકા
			3	ગ્રંથાલય પ્રસાશન
			4	શૈક્ષણિક ગ્રંથાલય સેવાઓ
			5	શૈક્ષણિક ગ્રંથાલયોનું નાણાંકીય

				સંચાલન
		Block-2		સંગ્રહ વિકાસ
			6	સંગ્રહ વિકાસ નીતિ/રદીકરણ નીતિ
			7	સંગ્રહ વ્યવસ્થાપનની સમસ્યાઓ
			8	સંગ્રહ વિકાસ કાર્યક્રમો
		Block-3		શૈક્ષણિક ગ્રંથાલયોમાં કર્મચારીઓનું માળખું અને વિકાસ
			9	કર્મચારી નિયુક્તિના ધોરણો અને ઢાંચો
			10	નિરંતર શિક્ષણ કાર્યક્રમ
			11	વ્યક્તિગત વ્યવસ્થાપન
		Block-4		સંશોધનની ભાગીદારી કાર્યક્રમો
				સંશોધન ભાગીદારી : જરૂરિયાત અને ઉદ્દેશો
				ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર : માહિતી અને ગ્રંથાલય નેટવર્ક
				ગ્રંથાલય નેટવર્ક્સ અને કન્સોર્ટિઆ
11	ML I E -106			સાર્વજનિક ગ્રંથાલય પદ્ધતિ અને સેવાઓ
		Block-1		સાર્વજનિક ગ્રંથાલય : પાયાના ખ્યાલો
			1	સાર્વજનિક ગ્રંથાલયો : ઉદ્ભવ અને વિકાસ
			2	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય અને સમાજ
			3	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય પદ્ધતિમાં પ્રોત્સાહન અને વિકાસની સંસ્થાઓ
			4	રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલય નીતિ અને

				ગ્રંથાલય અધિનિયમ
		Block-2		સાર્વજનિક ગ્રંથાલય પદ્ધતિ : સંશાધન વિકાસ
			5	વિકાસ યોજનાઓ અને સંશાધન ધ્યેય પ્રાપ્તિ
			6	નાણાંકીય સંશાધનો
			7	ભૌતિક અને પ્રતેખીય સંશાધનો
			8	માનવ સંશાધનો
		Block-3		સાર્વજનિક ગ્રંથાલય પદ્ધતિનું વ્યવસ્થાપન
			9	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય પદ્ધતિનું સંયોજનાત્મક માળખું
			10	સાર્વજનિક ગ્રંથાલયોનું આયોજન અને વ્યવસ્થા
			11	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય ધોરણો, માનાંકો અને માર્ગદર્શિકાઓ
			12	સાર્વજનિક ગ્રંથાલયોનું પ્રસાશન
			13	કામગીરીનું મૂલ્યાંકન
		Block-4		સાર્વજનિક ગ્રંથાલય સેવાઓ
			14	ગ્રંથાલય સેવાઓના પ્રકાર
			15	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય સેવાઓમાં માહિતી ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ
			16	સંશાધન ભાગીદારી અને નેટવર્કિંગ
			17	ભારત, બ્રિટન, અમેરિકા અને કેનેડામાં સાર્વજનિક ગ્રંથાલયોનું પરિદ્રશ્ય

